

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ ประเทศใดที่ประชากรได้รับการศึกษาสูงประเทศนั้นก็ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจึงเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญของรัฐ ที่จะต้องส่งเสริมและรับผิดชอบอย่างจริงจังทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศได้แก่กระบวนการในการพัฒนาคน แนวคิดทิศทางและกระบวนการทรรศน์ใหม่ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ปรับแนวคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว มาเป็นการเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกเรื่อง (สุพล ด้วยตั้งใจ, 2540 : 5) และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กล่าวถึงไว้ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 6 "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. 2542 : 8)

โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด และเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการให้บริการทางการศึกษากับเยาวชนของชาติ เพื่อพัฒนาคนในชาติให้มีความรู้ความสามารถมีทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม ตามที่รัฐต้องการ (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2537 : 1) การจัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษานั้น มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับนี้แต่ในปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษากว่าร้อยละ 80 อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภาระงานขนาดใหญ่และมีโครงสร้างการบริหารงานในรูปองค์กรคณะบุคคล จึงต้องมีการแบ่งระบบการบริหารงานออกเป็นสี่ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526 : 8)

องค์กรระดับชาติ ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กปช.) มีภารกิจในการกำหนดนโยบาย อำนวยการและจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานการประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ องค์กรระดับจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.) และระดับอำเภอ ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ (กปอ.) มีภารกิจในการประสานงาน โดยเน้นการอำนวยความสะดวกการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน

ระดับกลุ่มโรงเรียนได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สำหรับองค์กรระดับกลุ่มโรงเรียน ถือว่ามีความสำคัญมากเพราะเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากที่สุด

กลุ่มโรงเรียนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา โดยการรวมโรงเรียนหลายๆ โรงเรียนเป็นกลุ่มโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 หมวด 4 มาตรา 29 บัญญัติไว้ว่า "ให้รวมโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอหลายโรงเรียนเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มโรงเรียน" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 106) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โดยหลักการสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ก็เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนให้สูงขึ้นและใกล้เคียงกัน เป็นบทบาทในการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม สามารถใช้ทรัพยากรทางการศึกษาดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 3) กลุ่มโรงเรียนเป็นการจัดการทางด้านบริหารการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าเอาโรงเรียนหลายๆ โรงเรียนมารวมกันดำเนินงานด้วยโครงสร้าง ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นสมาชิก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 3)

การดำเนินงานในลักษณะกลุ่มโรงเรียนนี้ เริ่มมีขึ้นในประเทศไทยประมาณปี พุทธศักราช 2493 โดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับองค์การยูเนสโก จัดทำโครงการทดลองนำร่องขึ้นเป็นครั้งแรกที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จุดประสงค์หลักเป็นเพียงต้องการกระตุ้นให้โรงเรียนที่มีความพร้อมมากกว่า ช่วยเหลือโรงเรียนที่มีความพร้อมน้อยกว่า โดยมีกลุ่มโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 5) ในปีพุทธศักราช 2523 เมื่อการประถมศึกษาได้โอนกลับมาอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการอีกครั้งหนึ่ง โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จึงได้มีการดำเนินงานโดยมีกฎหมายรองรับเป็นครั้งแรก โดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ได้บัญญัติเรื่องกลุ่มโรงเรียนไว้ในมาตรา 29 ซึ่งถือได้ว่ากลุ่มโรงเรียนเป็นลำดับที่สี่ของระดับการบริหารงานโดย องค์คณะบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองจากระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 5)

ทางด้านความจำเป็นที่ต้องนำระบบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มาใช้ในประเทศไทยให้ได้ผลอย่างจริงจังนั้น อาจกล่าวได้ว่ามาจากเหตุผลที่จะใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ซึ่งหากจะดำเนินการให้ได้ต้องมีประสิทธิผลแล้ว การควบคุม กำกับดูแลและนิเทศอย่างใกล้ชิดถึงโรงเรียน กับการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านทรัพยากรทางการบริหารทั้งสี่ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

อันเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานของครู จะมีความจำเป็นต่อการดำเนินการ ในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 5)

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาโดยตลอด จนถึงระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนอย่างชัดเจนแล้วก็ตาม การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ก็ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากรวมโรงเรียนมีปัญหาต่างๆ หลายประการด้วยกัน เช่น สนานิจิตร สุคนทรทรัพย์ (2526 : 37) นักวิชาการท่านหนึ่งให้ความเห็นว่าการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ เพราะว่าคณะกรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มจากความคิดเห็นของบุคคลดังกล่าว เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานหลายประการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้พยายามหาแนวทางปรับปรุงระบบการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนด้วยการศึกษาริวิจัย แล้วนำผลมาพัฒนาเป็นระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2534

ในฐานะผู้วิจัย ทำหน้าที่ในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีประสบการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จึงต้องการทราบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2534 มีปัญหาและอุปสรรคประการใด มากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนางานที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอหน่วยงานระดับกลุ่มโรงเรียนระดับอำเภอและระดับจังหวัดเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประเภทคณะกรรมการและขนาดของกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบของตน อีกทั้งจะเป็นแนวทางสำหรับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ 4 ด้านดังต่อไปนี้

1.1 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการ

1.2 การกำหนดแนวทางเพื่อประสานการดำเนินงานด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนในกลุ่ม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 การประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการศึกษาอำเภอ

1.4 การกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรทางด้านการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่ม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 119 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง 844 คน คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 455 คน รวมทั้งหมด 1,299 คน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในปีการศึกษา 2542

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และมีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2541 : 110 - 111) แล้วสุ่มตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรประเภทของขนาดกลุ่มโรงเรียน แล้วทำการสุ่มคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามลำดับ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน จำแนกตามขนาดดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก 21 กลุ่ม คณะกรรมการโดยตำแหน่ง 60 คน คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 37 คน รวม 97 คน
 2. กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง 30 กลุ่ม คณะกรรมการโดยตำแหน่ง 127 คน คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 69 คน รวม 196 คน
 3. กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ 9 กลุ่ม คณะกรรมการโดยตำแหน่ง 48 คน คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 27 คน รวม 75 คน
- รวมกลุ่มตัวอย่างเป็น กลุ่มโรงเรียน 60 กลุ่ม คณะกรรมการโดยตำแหน่ง 235 คน คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง 133 คน รวมทั้งสิ้น 368 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตาม

3.1.1 ประเภทคณะกรรมการ คือ

3.1.1.1 คณะกรรมการโดยตำแหน่ง

3.1.1.2 คณะกรรมการจากการเลือกตั้ง

3.1.2 ขนาดของกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน คือ

3.1.2.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ 4 ด้าน จำแนกเป็น

3.2.1 แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

3.2.2 การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

3.2.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

3.2.4 การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม หมายถึง อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามหน้าที่ ที่กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ

1.1 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนได้แก่ การให้ความเห็นชอบในการใช้งบประมาณตามแผนงานและโครงการ ที่ศูนย์วิชาการกลุ่มเสนอ และรวมถึงการใช้งบประมาณตามแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนด้วย

1.2 กำหนดแนวทางเพื่อประสานการดำเนินงาน ด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนในกลุ่มกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ การติดต่อขอความร่วมมือ อำนวยความสะดวก เสนอแนะให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาทางวิชาการ เช่น ติดต่อประสานงาน กับศึกษานิเทศก์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่ม การติดต่อประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือของโรงเรียนภายในกลุ่ม การจัดงานวันประถมศึกษาแห่งชาติ การประกวดทางวิชาการต่างๆ

1.3 ประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน เป็นการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการของกลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยคณะกรรมการกลุ่มกำหนดแนวทางการประเมินและรายงานให้ศูนย์วิชาการ เป็นผู้ดำเนินการ แล้วนำเสนอคณะกรรมการกลุ่มพิจารณา เสนอรายงานต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต่อไป

1.4 กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ โดยกำหนดให้ชัดเจน เช่น เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ เกณฑ์การจัดบุคลากรปฏิบัติงานสำนักงาน แนวทางการจัดหาทรัพยากร เป็นต้น

2. กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การจัดการบริหารงานการศึกษา โดยการรวมโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันจำนวน 7 - 10 โรงเรียน เข้าเป็นกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน เพื่อช่วยเหลือร่วมมือกันทั้งด้านบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ในการพัฒนาคุณภาพ การประถมศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์มีกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 119 กลุ่ม และมีขนาดของกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

1.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 4 - 6 โรงเรียน

1.2 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 7 - 9 โรงเรียน

1.3 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 10 - 12 โรงเรียน

สำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีขนาดของกลุ่มโรงเรียนดังนี้ คือ

กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มี 42 กลุ่มโรงเรียน
 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มี 61 กลุ่มโรงเรียน
 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มี 16 กลุ่มโรงเรียน

3. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาคณะหนึ่ง เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ของ
 กลุ่มโรงเรียนในการบริหารงานธุรการ การพัฒนาทางวิชาการ การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้
 เกิดความเสมอภาค ความร่วมมือกัน ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม บุคลากรภายในกลุ่ม ทั้งด้าน
 ความคิด และงบประมาณ ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้บรรลุผล
 ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
 ประกอบด้วย ประธานกลุ่มหนึ่งคน ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่ม ครูสายผู้สอนที่
 ได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่มจำนวนกึ่งหนึ่งของผู้บริหาร มีครูวิชาการประจำศูนย์เป็น
 เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยคณะกรรมการดังนี้

3.1 คณะกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่ม
 และหมายรวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งด้วย ซึ่งมี 2 กรณี คือ

3.1.1 ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่
 นานเกิน 90 วัน ผู้รักษาการในตำแหน่งจะทำหน้าที่กรรมการโดยตำแหน่ง

3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวเช่น
 การลาไปราชการ

3.1.3 ผู้รักษาการในตำแหน่งสามารถทำหน้าที่กรรมการโดยตำแหน่งแทนได้
 เฉพาะในช่วงเวลาที่รักษาการในตำแหน่งเท่านั้น

3.2 กรรมการจากการเลือกตั้ง ได้มาจากครูผู้สอนซึ่งได้รับเลือกตั้ง จำนวนกึ่งหนึ่ง
 ของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ถ้ามีเศษให้เพิ่มได้อีกหนึ่งคน แต่ในโรงเรียนเดียวกันจะมี
 กรรมการจากการเลือกตั้งได้เพียงคนเดียว

3.3 ประธานกลุ่ม ได้แก่ กรรมการโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการ
 กลุ่มเป็นผู้เลือก

3.4 รองประธานกลุ่ม ได้แก่ กรรมการโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการ
 กลุ่มเป็นผู้เลือก 2 กรณี คือ

3.4.1 ในกรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นประธาน
 กลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มเลือกกรรมการโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธาน

3.4.2 ในกรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนตั้งที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ไม่ได้เป็น
 ประธานกลุ่ม ให้เป็นรองประธานโดยตำแหน่ง